

Lesbrief bij thema 4: het Parlement en de burger

LEERDOELEN

- De leerlingen kunnen het Federaal Parlement situeren als een van de belangrijke actoren in het vormgeven van de samenleving.
- De leerlingen begrijpen dat politieke participatie belangrijk is.
- De leerlingen weten hoe ze zelf aan conventionele of onconventionele politieke participatie kunnen doen.
- De leerlingen zijn gevoelig voor het belang van persoonlijke inzet voor de verbetering van het welzijn en de welvaart in de wereld.
- De leerlingen geven aan hoe zij kunnen deelnemen aan besluitvorming in en opbouw van de samenleving [Eindterm 1 politiek-juridische samenleving (context 5)].
- De leerlingen zetten zich actief en opbouwend in voor de eigen rechten en die van anderen [Eindterm 4 politiek-juridische samenleving (context 5)].
- De leerlingen illustreren de rol van de media en organisaties in het functioneren van ons democratisch bestel [Eindterm 7 politiek-juridische samenleving (context 5)].

Reportage 10: Hoe kun je weten wat er in het Parlement gebeurt?

DOELSTELLING REPORTAGE 10

In deze reportage leren leerlingen aan de hand van een informatieve **reportage** hoe ze op de hoogte kunnen blijven van wat er in het Federaal Parlement gebeurt.

TEKST REPORTAGE 10

Het Parlement houdt je op de hoogte. Via de **websites** van Kamer en Senaat kun je het werk van de parlementsleden op de voet volgen.

Ook op andere manieren kun je te weten komen wat er zich in het Parlement afspeelt. Zet je tv aan! Kijk naar het nieuws en volg de **politieke debatten**. Je hoort en ziet de belangrijkste gebeurtenissen en het 'breaking news' vanuit het Parlement tijdens het journaal.

Op de websites van Kamer en Senaat kun je de plenaire vergaderingen live volgen.

Daarnaast geven **duidingprogramma's** meer uitleg over de politiek. Natuurlijk vind je ook in **kranten en tijdschriften** commentaar en uitleg bij de werkzaamheden in het Parlement.

De wetten waarover in het Parlement gestemd wordt bepalen ook jouw leven! Zorg er dus voor dat je weet waarmee de parlementsleden bezig zijn en probeer jezelf zo veel mogelijk te informeren over wat er gaande is het Parlement.

DISCUSSIEVRAAG REPORTAGE 10

En jij? Waar haal jij je informatie over politiek vandaan?

EEN BEZOEK BRENGEN AAN HET FEDERAAL PARLEMENT

De Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat organiseren gratis geleide bezoeken. Het onthaal voor de **bezoekers** bevindt zich aan de achterkant van het Federaal Parlement: respectievelijk Leuvenseweg 13 en 7 voor Kamer van volksvertegenwoordigers en Senaat. Een bezoek duurt anderhalf uur en kan op alle werkdagen. Een bezoek moet je wel tijdig boeken.

Voor de Kamer van volksvertegenwoordigers boek je op bezoekers@dekamer.be of telefonisch op 02 549 81 36 (tussen 10.00 en 12.00 uur).

Voor de Senaat boek je een bezoek bij de dienst Protocol op lt@senate.be of telefonisch op 02 501 73 55.

Je kunt ook een **plenaire vergadering of commissievergadering rechtstreeks volgen**. Bij het begin van de vergadering die je wilt bijwonen, meld je je aan bij de bezoekersingang met je identiteitskaart.

De Educatieve Dienst van het BELvue organiseert gratis daganimaties rond democratische waarden en instellingen. Voor inlichtingen en inschrijvingen kun je terecht op de website.

Links

www.BELvue.be

LINKS REPORTAGE 10

Nuttige websites die leerlingen helpen om op de hoogte te blijven van wat er in het Parlement gebeurt zijn:

Links

www.dekamer.be en www.lachambre.be
www.senaat.be en www.senat.be

Reportage 11: Is democratie ook jouw zaak?

DOELSTELLING REPORTAGE 11

In deze reportage leren leerlingen aan de hand van **clips** dat deelnemen aan de verkiezingen belangrijk is omdat elke stem medebepalend is voor de samenstelling van het Parlement.

TEKST REPORTAGE 11

Je beseft het misschien niet, maar uiteindelijk zijn we allemaal met democratie bezig: samen naar de bioscoop, samen een film kiezen.

Democratie wil zeggen vrijheid van meningsuiting, publieke debatten en de mogelijkheid om betrokken te worden bij het bestuur. Democratie streeft ernaar om met iedereen rekening te houden.

Je kunt je op verschillende manieren politiek engageren: je kunt **lezersbrieven** schrijven naar een krant, je kunt deelnemen aan een **betoging**, je kunt lid worden van een politieke **partij**, je kunt een **petitie** ondertekenen en je kunt uiteraard **stemmen**...

Vanaf 18 jaar mag je – moet je zelfs – naar de stembus gaan. Je stemt op de politieke partij van jouw voorkeur. Heb je geen idee op welke partij je wilt stemmen? Geen paniek! Naarmate de verkiezingen dichterbij komen, zullen de politieke partijen je proberen te overtuigen van hun standpunten. Ze gebruiken daarvoor onder meer slogans.

Op de websites van de verschillende partijen vind je hun standpunten terug. Zo kun je nagaan welk partijprogramma het best overeenkomt met jouw ideeën over de samenleving.

Het is belangrijk dat je gaat stemmen en dat je nadenkt over wie je stem krijgt. Elke stem bepaalt mee welke partijen de grootste worden in het Parlement en welk beleid er gevoerd wordt.

DISCUSSIEVRAAG REPORTAGE 11

En jij? Over welk actueel probleem zou jij een debat willen voeren?

DUIDING REPORTAGE 11

Onderstaande 'frequently asked questions' geven meer duiding bij de topics uit de reportage. Afhankelijk van de lesinhoud en de klasgroep bepaalt de leerkracht hoe diep hij op elk topic ingaat. De FAQs kunnen de leerkracht helpen om accuraat in te spelen op vragen van leerlingen. De vragen kunnen ook gebruikt worden als onderzoeksopdrachten voor de leerlingen.

Deze duiding levert het antwoord op volgende vragen:

- Hoe kunnen jongeren aan politiek doen als ze nog niet mogen stemmen?
- Waar is er meer informatie te vinden over initiatieven rond burgerzin en democratie?

Hoe kunnen jongeren aan politiek doen als ze nog niet mogen stemmen?

Bij de verkiezingen verkiezen we onze vertegenwoordigers in het Parlement. Zij behoren bijna altijd tot een politieke partij. Daarom is het belangrijk dat we ons informeren over die partijen en hun programma's.

Ook als jongeren nog niet mogen stemmen, kunnen ze aan politiek doen. Via de website van de Kamer en de Senaat kunnen ze gemakkelijk contact opnemen met de parlementsleden en de politieke fracties. Ze kunnen er ook terecht met vragen, opmerkingen en suggesties over wat de parlementsleden doen.

Jongeren kunnen ook onrechtstreeks aan politiek doen: ze kunnen demonstreren, petities ondertekenen, contact zoeken met bestuurders of de media inschakelen.

Al deze vormen van participatie zijn even essentieel voor het functioneren van de democratie als gaan stemmen bij verkiezingen.

Waar is er meer informatie te vinden over initiatieven rond burgerzin en democratie?

Op de portaalsite van het Platform Democratie en Burgerzin vind je een overzicht van de verschillende initiatieven rond burgerzin en democratie.

Links

democratie.senaat.be

SUGGESTIES VOOR ONDERZOEKSOPDRACHTEN

- Je kunt een discussie organiseren in de klas over het behoud of de afschaffing van de opkomstplicht of over het verlagen van de kiesleeftijd tot 16 jaar.
- Je kunt leerlingen de Belgische politiek gedurende 14 dagen laten volgen in de media. Deelthema's zijn mogelijk: Kamer, Senaat, een thema dat plots in de actualiteit komt (bv. in oktober de goedkeuring van de begroting), een bepaalde minister gedurende 14 dagen volgen... Je kunt – vertrekkend van een krantenartikel – de leerlingen laten nagaan in de originele parlementaire stukken of het krantenartikel de feiten juist weergeeft.

ONDERZOEK NAAR ALTERNATIEVEN VOOR DIERPROEVEN

(DE STANDAARD 27/03/09)

BRUSSEL

Er zal een Belgisch Centrum voor Toxicogenomica worden opgericht. Dat centrum moet alternatieven voor dierproeven onderzoeken. In de Senaat werd daarover een wetsvoorstel goedgekeurd. Jaarlijks worden in België 800.000 dieren gebruikt voor tests in laboratoria. Geschat wordt dat binnen tien jaar de kaap van één miljoen dieren wordt overschreden. 'Nochtans werd de waarde van dierproeven nooit erkend noch werden ze als volledig betrouwbaar beschouwd', zei Philippe Mahoux (PS) die het voorstel indiende.

Het centrum moet de betrouwbaarheid aantonen van het 'science based toxicology programme' als een alternatief voor dierproeven in het biomedisch onderzoek.

AANTAL STEEKINCIDENTEN NEEMT TOE

BRUSSEL

Tussen 2006 en 2007 steeg het aantal steekincidenten die door de politie geregistreerd werden van 585 tot 632, en in de eerste helft van 2008 werden 304 misdrijven geregistreerd. Dat kreeg Open Vld-senator Marc Verwilghen te horen op een parlementaire vraag aan de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken.

Minister van Justitie Stefaan De Clerck gaf aan zijn voorganger toe dat het gevoel bestaat dat het aantal steekincidenten toeneemt en hij het gevoel heeft dat messen meer en meer een wapen zijn. Maar hij meende dat de wapenwet niet aan herziening toe is. De definitie van verboden wapens is volgens hem zeer breed, waardoor het toezicht bijzonder moeilijk is.

Marc Verwilghen was het met minister De Clerck eens dat de wapenwet niet opnieuw gewijzigd moet worden. Hij pleitte er wel voor om de toename van het aantal steekpartijen op de maandelijkse vergadering met het College van de procureurs-generaal ter sprake te brengen.

Bron: naar een artikel uit De Morgen van 27 maart 2009

- Je kunt leerlingen laten opzoeken welke wetsvoorstellen en wetsontwerpen op dit moment in behandeling zijn.
- Je kunt leerlingen een probleem laten mailen naar een parlamentslid dat hiervoor bevoegd is.

Reportage 12: Moeten jongeren in de politiek gaan?

DOELSTELLING REPORTAGE 12

De leerlingen leren aan de hand van **getuigenissen** dat het Parlement een afspiegeling moet zijn van de maatschappij en dat er dus ook jongeren in het Parlement moeten zitten.

OVERZICHT CLIPS REPORTAGE 12 [5 clips, totaal 1,86 min.]

Clip met Tinne Van der Straeten (Groen!) [0,20]

Tinne Van der Straeten legt uit waarom zij in de politiek is gestapt. Ze gelooft namelijk dat je ook als jongere veel dingen kunt veranderen door constructieve voorstellen te doen. De politiek bepaalt welke weg de maatschappij uitgaat.

Opname Educatieve Dienst BELvue van 15 mei 2009

www.tinnevanderstraeten.be

Clip met Xavier Baeselen (MR) [0,45]

Het Parlement moet volgens Xavier Baeselen een afspiegeling zijn van de samenleving als geheel. Ouderen willen soms vasthouden aan de macht, maar de jeugd heeft de toekomst!

Opname Educatieve Dienst BELvue van 8 mei 2009

blog.xavier-baeselen.be

Clip met David Geerts (sp.a) [0,34]

David Geerts legt uit dat je als jongere aan de zijlijn kunt blijven staan en commentaar geven of zelf in de politiek kunt stappen. De meerwaarde van jongeren in de politiek is dat zij ook thema's aankaarten die voor hen belangrijk zijn.

Opname Educatieve Dienst BELvue van 15 mei 2009

www.davidgeerts.be

Clip met Berni Collas (MR) [0,42]

Berni Collas omringt zichzelf met jonge mensen, omdat die generatie ook klaargestoomd moet worden voor de politiek. Bovendien hebben ook jongeren er belang bij dat hun deel van de maatschappij wordt vertegenwoordigd.

Opname Educatieve Dienst BELvue van 8 mei 2009

www.berni-collas.be

Clip met Lieve Van Daele (CD&V) [0:27]

Lieve Van Daele vindt dat volksvertegenwoordigers het volk moeten vertegenwoordigen. Mensen van alle leeftijden, mensen van alle achtergronden moeten vertegenwoordigd worden in de politiek.

Opname Educatieve Dienst BELvue van 15 mei 2009

www.lievevandaele.be

DISCUSSIEVRAAG REPORTAGE 12

En jij? Zou jij in de politiek willen gaan?

SUGGESTIES VOOR ONDERZOEKSOPDRACHTEN

- Je kunt leerlingen via een enquête een poll laten maken van de beste politicus of partij.
- Je kunt leerlingen voor de verschillende partijen drie goede argumenten laten opzoeken om voor een partij te stemmen. Laat ook telkens bij elke partij de partijvoorzitter en een typische slogan opzoeken. Je kunt ook nog laten opzoeken in welke parlementen die partij tot de meerderheid (of oppositie) behoort en welke bevoegdheden de ministers van die partij hebben.
- Je kunt een politiek debat organiseren. De leerlingen worden opgesplitst in de verschillende politieke partijen. Ze krijgen een lesuur de tijd om de mening van hun partij rond bepaalde maatschappelijk relevante, actuele onderwerpen op te zoeken (onderwijs, migratie...). Eens ze het standpunt van hun partij kennen, zoeken ze de mening van andere partijen rond de verschillende onderwerpen op. De bedoeling is dat ze argumenten vinden ter verdediging van het standpunt van 'hun' partij en het standpunt van de 'andere' partijen kunnen aanvallen. In een volgend lesuur wordt gedebatteerd rond de onderwerpen. De leraar modereert en zorgt ervoor dat de verschillende partijen aan bod komen, maar laat ook de partijen elkaar bekritisieren. Aan het einde van het debat wordt gestemd. De uitslag zal vooral een weerspiegeling zijn van de sterkten en zwakten van de debaters. Eventueel kun je ook voor de start van deze oefening al polsen naar de politieke voorkeur van de leerlingen en deze vergelijken met de mening van na het opzoekingswerk en debat. Het is belangrijk dat leerlingen inzien dat ze verder moeten kijken dan het vormelijke, maar dat uiteindelijk het inhoudelijke hun stemgedrag moet bepalen.
- Op www.knooppuntdemocratie.be > 'Animaties & Pedagogische tools': '3de graad secundair onderwijs' > 'Pedagogisch materiaal': 'Partijstructuren' is een uitgewerkt lesvoorbeeld te vinden rond partijstructuren en de rol van jongeren in de verschillende partijen.
- Je kunt de leerlingen een debat laten organiseren met een politicus uit de streek.